

[Kjærulff-Schmidt.]

Jeg kan tilsiqe, at vi skal medvirke til fortsat grundig udvalgsbehandling, men jeg mener altså, at undervisningsministeren nøje må overveje, om ikke hun vil være lidt mere lydhør bl. a. over for fremskridtspartiets synspunkter, så vi især kan få fjernet nogle af de mange bemyndigelser i forslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg har forstået, at det ikke er det principielle spørgsmål om atomkraft eller ikke, vi skal diskutere i dag; jeg vil rette mig herefter og vil derfor ikke gå ind på hr. Guldbergs betragtninger.

Regeringen og socialdemokratiet bliver med en forbavsende stædighed ved med at kalde atomloven en procedurelov, og det får den til at tage sig fuldstændig uskyldig ud og navnlig som noget, der ikke har folkelig interesse. Men det er jo kun den halve sandhed. Lovforslaget er da i højeste grad et politisk instrument, idet det regulerer forholdet mellem folketinget, borgerne og administrationen, og jeg mener derfor, det er at narre os selv og befolkningen, hvis vi fortsat lægger vægt på de tekniske detaljer og ikke på dette hovedsyn.

Hvordan er så denne lov? Hvor står borgerne egentlig? De står efter min opfattelse dårligt. De har faktisk ingen muligheder for at være med i den demokratiske beslutningsproces. Og hvorfor det? Fordi magten i høj grad centraliseres hos miljøministeren; han er måske i øjeblikket udmærket, men vi har jo ingen garanti for, at han også vil være det i fremtiden.

Loven er ikke alene ude af takt med det nærdemokratiske, men den er også ude af takt med love i andre EF-lande som f. eks. Vesttyskland, Holland og Belgien, hvor de borgere, der skal bo lige op ad et atomkraftværk, har ret til at se ansøgningen, kritisere den og blive hørt af myndighederne, foruden at de naturligvis har en ankeadgang. Hele dette meget vigtige element mangler totalt i lovforslaget. Mener regeringen, at dette i 1975 kan være en hensigtsmæssig fremgangsmåde over for de danske borgere?

Hvordan er så lovens forhold til folketinget? Ja, folketinget kan faktisk kun træffe beslutning om en enkelt fase. Alt andet skal

afgøres af ministeren efter en forhandling med det energipolitiske udvalg. Tag f. eks. affaldsproblemet: der er ikke fundet en løsning på dette spørgsmål, der arbejdes med det, men i dag ved vi ikke, hvordan vi skal opbevare affaldet her i landet; i dette vigtige forhold afskriver folketinget sig at træffe beslutning, og kan man ikke som et andet eksempel med samme ret nævne uranbrydning på Grønland?

For så vidt angår administrationen, tænkes den jo at kunne træffe afgørelse om reaktortyper, et i allerhøjeste grad politisk betydningsfuldt spørgsmål, hvad den sidste tids debat om candureaktoren jo også har vist. Er det en betryggende procedure set fra folketingets side?

Endelig springer det i øjnene, at regeringen ved genfremsættelsen af lovforslaget frejdigt erklærer, at den i øvrigt agter at ophæve atomenergikommissionen, som har en central stilling i loven. Vi ved ikke, hvad der følger efter, og vi ved ikke, hvilke funktioner man har tænkt sig afløseren skal have. Det er faktisk at byde folketinget ret umulige arbejdsvilkår. Men af de strøtanke, regeringen har fremsat, er der kun noget nyt på forskningssiden, og det skulle ikke undre mig, om det ville koste penge. Den grundlæggende tanke i det radikale forslag om at omdanne atomenergikommissionen til en energikommission er jo netop, at det ikke vil koste ekstra.

Regeringen og folketinget har lagt stor vægt på at få et oplysningsarbejde i gang om vor energipolitik, vel navnlig set i relation til spørgsmålet om, hvorvidt vi skal have atomkraftværker her i landet eller ikke. Vi kan diskutere, i hvilket omfang det er lykkes eller ville kunne lykkes, men den måde, regeringen griber dette spørgsmål an på, fremmer efter min opfattelse ikke befolkningens muligheder for at være med til at påvirke beslutningsprocesserne.

På nuværende tidspunkt kender vi regeringens tanker om dette lovforslag og noget om, hvad folketinget får at vide i forbindelse med folketingsbeslutningen, men vi ved endnu ikke noget om, hvilken baggrund folketinget vil have i forbindelse med ikrafttrædelsesloven. Man kan ikke gennemføre atomloven uden at vide mere om ikrafttrædelsesloven.